

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Fónagy Sándor ügyvéd (**felperes jogi képviselőjének címe**) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperes által a Dornbach és Hegyvári Ügyvédi Iroda (**alperes képviselőjének címe**; ügyintéző: dr. Hegyvári Sándor ügyvéd) által képviselt alperes neve(**alperes címe**) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Heves Megyei Bíróság 2009. április 9. napján kelt 1.P. 20.327/2008/14. számú ítélete ellen a felperes részéről 15. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán a 2009. július 4. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében helybenhagyja. A felperes által az állam részére fizetendő eljárási illeték mértékét megváltoztatja, és 600.000 Ft-ra (hatszázezer forint) emeli fel.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 15 napon belül 75.000 Ft (hetvenötezer forint) másodfokú perköltséget. Saját költségét maga köteles viselni.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 300.000 Ft (háromszázezer forint) feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A felperes 2007. december 20-án előterjesztett keresetében előadta, hogy 2004. június 30. napján 4.500.000 Ft kölcsönt vett fel a **Bank**tól (továbbiakban: Bank) a 9.300.000 Ft vételárú, ... frsz.-ú Mercedes E-270 CDI típusú személygépkocsi megvásárlására. 2006. november 11-én a felperes eladta a személygépkocsit az

alperes részére. 2006. december 7-én a peres felek a Bankkal engedményezési és tartozásátvállalási szerződést kötöttek, melyben az alperes átvállalta a felperesnek a Bankkal szemben fennálló 16.576,41 CHF kötelezettségét. A felperes 2007. február 15.-i kezdő időponttal felszámolás alá került 2006. október 16. napján benyújtott kérelem alapján.

A felperes keresetében a peres felek között létrejött fenti adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítását kérte a Cstv. 40.§ (1) bekezdés b) pontja alapján. Kérte az eredeti állapot helyreállítását, melynek keretén belül az alperest a személygépkocsi kiadására és 2006. november 11-től havi 70.000 Ft használati díj és kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította arra hivatkozva, hogy a felperesnek, mint adósnak a kereset megindítására nincsen joga.

A Fővárosi Ítéltábla 11.Gf. 40.219/2004/4. számú határozatával az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252.§ (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy a felszámoló által képviselt adós jogosult a szerződés megtámadására a Cstv. 40.§ (1) bekezdés alapján, ilyen módon érdemben kell a pert tárgyalni. Az ítéltábla megállapította, hogy a másodfokú eljárásban az alperes és a felperes részéről 75.000-75.000 Ft perköltség merült fel és a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték 410.000 Ft.

A megismételt eljárásban - bírói felhívást követően - a felperes keresetét kizárólag a Cstv. 40.§ (1) bekezdés b) pontjának első fordulatra alapította arra hivatkozva, hogy a megtámadott szerződés a felperes vagyonát csökkentő ingyenes szerződés volt.

Az alperes a 2008. december 4. napján érkezett védekezésében az elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában kifejtette, hogy az adásvételi szerződés nem volt ingyenes, mert átvállalta a felperes bankkal szemben fennálló kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségét 2.737.429 Ft tőketartozás és lejárt 101.811 Ft, valamint 121.006 Ft törlesztő részlet tekintetében. Ezen túlmenően a felperes S. Kft-vel szemben fennálló számú és számú számlákon alapuló 3.931.344 Ft összegű tartozását is átvállalta és meg is fizette a S. Kft. részére.

A felperes 2008. március 18-án érkezett beadványában a használati díj vonatkozásában kereseti kérelmét havi 150.000 Ft összegre emelte fel.

A felperes 2008. december 22-én érkeztetett beadványában - keresetét módosítva - másodlagos kereseti kérelmet is terjesztett elő, amelyben a Cstv. 40.§ (1) bekezdés c) pontja alapján is kérte a szerződés érvénytelenségének megállapítását arra hivatkozva, hogy az alperes mint hitelező előnyben részesült a többi hitelezővel szemben. Az alperesi védekezés ismeretében előadta, hogy 2008. december 5. napján jutott tudomására, hogy az alperes megvásárolta a S. Kft. felperessel szembeni követelését, így az adós hitelezőjévé vált, és a gépkocsi megvásárlásával - mert az ellenértékbe ezt az átvállalt összeget betudta - előnyben részesült. Ezért még határidőben, 3 hónapon belül keresetét előterjesztette.

E kereseti kérelem vonatkozásában az alperes azzal védekezett, hogy a felperes a megtámadási határidőt lekészte, a felszámolást elrendelő végzés közzétételének napjától számított egy éven túl terjesztette azt elő, erre tekintettel kérte a másodlagos kereseti kérelem elutasítását is.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 Ft perköltséget és az államnak külön felhívásra 400.100 Ft eljárási illetéket.

Határozatát azzal indokolta, hogy a felperes elsődleges kereseti kérelmét arra alapította, hogy az adásvétel idején a gépkocsi forgalmi értéke kb. 5.000.000 Ft volt és az ügyvezető ingyenesen adta el azt az alperes részre. Megállapította, hogy az ingyenességre hivatkozás alaptalan, ugyanis az alperes átvállalta a felperes Bankkal szemben fennálló 2.960.246 Ft tartozását, mely a személygépkocsi vásárlásához felvett kölcsöntartozás volt. Ezen túlmenően az alperes hivatkozott arra is, hogy átvállalta és megfizette a felperes S. Kft-vel szemben fennálló tartozását 3.931.344 Ft összegben. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az elidegenítés nem volt ingyenes, mert az alperes részben hitelátvállalással, részben a felperesi tartozás átvállalásával ellenszolgáltatást nyújtott a perbeli gépkocsiért.

A Cstv. 40.§ (1) bekezdés c) pontjára alapított másodlagos kereseti kérelem tekintetében a bíróság megállapította, hogy a felperes ezen kereseti kérelmet az egyéves jogvesztő határidőn túl terjesztette elő. A felszámolást elrendelő végzés közzététele 2007. február 15-én történt, ennek következtében a kereseti kérelmet 2008. február 15. napjáig lehetett előterjeszteni. A felperes ezzel szemben a c) pontra alapított kereseti kérelmét 2008. december 22. napján terjesztette elő.

A bíróság alaptalannak tartotta azt a felperesi előadást is, hogy az érvénytelenségre való hivatkozás önmagában, valamennyi ezzel kapcsolatos jogcímre való hivatkozást jelenti a csődtörvényen belül, mivel a bíróság a kérelmeket tartalmuk szerinti bírálja el. A bíróság álláspontja szerint a határozott kereseti kérelemhez tartozik a jogcím, jogszabályhely megjelölése is. A keresetváltoztatás folytán a bíróságnak vizsgálnia kell, hogy az új kereseti kérelem anyagi és eljárásjogi feltételei fennállnak-e. Ha a felperes olyan igényt kíván érvényesíteni, amelynek tekintetében jogszabály keresetindítási határidőt állapít meg, vizsgálnia kell a bíróságnak, hogy az előírt határidőn belül nyújtotta-e be a felperes a keresetet. Mivel a felperes a másodlagos keresetét az egyéves jogvesztő határidőn túl terjesztette elő, a bíróság e vonatkozásban is alaptalannak ítélte a keresetet.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel és kérte az elsőfokú határozat megváltoztatásával kereseti kérelmének történő helytadást.

Az elsődleges keresettel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az alperes a gépjárművet ingyenesen szerezte meg, mert sem az engedményezési szerződés, sem az adásvételi szerződés nem tartalmaz vételárat. Az adásvételi szerződésben a vételár helyett „hitelátvállalás” került feltüntetésre, az engedményezési szerződésben pedig kifejezetten ingyenesség szerepel. Álláspontja szerint az

alperesnek a hitelátvállalás összegén kívül a gépjármű forgalmi értékére kiegészítve kellett volna a vételárat meghatároznia és megfizetnie.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy az alperes a S. Kft. felé fennálló 3.931.344 Ft összegű felperesi tartozást átvállalta és megfizette a társaság részére. Kifejtette, hogy az alperes a 2008. február 6-án kelt előkészítő iratában úgy nyilatkozott, hogy „megvásárolta” a S. Kft. 2db lejárt számlakövetelését 3.931.344 Ft összegben. 2008. november 27-én viszont azt adta elő, hogy „átvállalta” az adós felperesnek a S. Kft.-vel szemben fennálló tartozását. Kifejtette, hogy az alperes mindezt nem bizonyította, nem csatolt okiratot, amely a követelésvásárlást, vagy a tartozás átvállalást igazolná. Az alperes által csatolt 3.931.344 Ft befizetéséről szóló befizetési pénztárbizonylatot álláspontja szerint nem lehetett bizonyítékként elfogadni, hiszen ezen kizárólag az alperes aláírása szerepelt. E pénztárbizonylat alapvető formai hiányosságokban szenved, így az legfeljebb alperesi előadásként vehető figyelembe.

A másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy a bíróság nincs kötve a kereset jogcíméhez, amennyiben a felperes által előterjesztett tényállás kellően pontosan meghatározott és megjelöli az igényét, csak nem megfelelő kereseti jogcímen terjesztette azt elő, akkor a bíróság a kereseti kérelemnek megfelelő tartalommal marasztalja az alperest. Jelen esetben a felperes a Cstv. 40.§-ában meghatározott tényállások körén belül maradt és nem más jogszabályban meghatározott jogcímen terjesztette elő újabb kereseti kérelmét. Hangsúlyozta, hogy 2008. december 5-én szerzett tudomást arról, hogy az alperes a S. Kft. részére kifizette a felperesi tartozást. Ekkor került abba helyzetbe, hogy a tényállás feltárásához képest módosítsa kereseti kérelmét. Menthethő okból nem tudta érvényesíteni követelését, ezért álláspontja szerint az akadály megszűnésétől számított egy éven belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél, ill. 3 hónapnál kevesebb van hátra. Jelen esetben 2008. december 18-án módosította kereseti kérelmét, bőven a tudomás szerzést követő 3 hónapos határidőn belül.

Hangsúlyozta továbbra is, hogy kereseti kérelmét a Cstv. 40.§-a alapján terjesztette elő, ezen jogszabályi hivatkozáson belül a kereseti kérelmét egyik jogcímről a másikra áttéve bármikor előterjeszthette volna a megtámadási határidő elmulasztásának jogkövetkezménye nélkül.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte az elsőfokú eljárásban kifejtett indokok alapján.

A fellebbezés alaptalan.

A csődeljárásról a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló utoljára a 2004. évi XXVII. törvénnyel módosított 1991. évi XL. törvény (Cstv.) 40.§ (1) bekezdése b) pontja értelmében a tudomásszerzéstől számított 90 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éven belül a hitelező, avagy az adós nevében a felszámoló a bíróság előtt keresettel megtámadhatja az adósnak a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző két éven belül és azt követően kötött

szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha annak tárgya az adós vagyonából történő ingyenes elidegenítés, illetve a vagyont terhelő ingyenes kötelezettségvállalás vagy harmadik személy javára feltűnően aránytalan értékkülönbséggel megkötött visszterhes jogügylet. A c) pont alapján azon szerződések támadhatók meg, melyeknek tárgya egy hitelező előnyben részesítése.

A b) pontra alapított kereseti kérelem vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a gépkocsi-adásvételi szerződést és a tartozásátvállalási szerződést együtt kell vizsgálni, mert az adásvételi szerződés a kialakult vételárat tartalmazó 2. pontban meghatározza a „hitelátvállalás” kifejezést és az iratokhoz csatolt tartozásátvállalási szerződés visszautal az adásvételi szerződésre. Ennek során helyesen állapította meg, hogy a gépkocsi vételára a Bankkal szemben fennálló 2.960.246 Ft tartozás átvállalása volt.

A felperes fellebbezése annyiban helytálló, hogy az alperes nem bizonyította, a S. Kft.-vel szembeni követelés megvásárlását, vagy tartozásátvállalást, mert a 3.931.344 Ft befizetéséről szóló befizetési pénztárbizonylat nem felel meg a számviteli törvény előírásainak. Ezért a felperes tagadásával szemben nem állapítható meg, hogy az alperes a S. Kft. követelését kifizette volna. Alperes állításán kívül ezen túlmenően semmi sem bizonyította, hogy ha a megjelölt összeg átvállalásra és kifizetésre is került, az a hivatkozott gépkocsi ellenértékéért került megfizetésre. Erre az alperes csak a per során hivatkozott, de erre vonatkozó bizonyítékot nem csatolt. Ily módon az elsőfokú bíróság alaptalanul állapította meg, hogy a gépkocsi vételára a banki tartozásátvállaláson túlmenően a 3.931.344 Ft S. Kft. részére megfizetett tartozás is volt.

A gépkocsi vételára ily módon bizonyítottan csak a 2.960.246 Ft tartozás átvállalása volt. Mivel az alperes kétséget kizáróan (bármilyen összegű, de) ellenérték fejében szerezte meg a gépkocsit az ingyenesség nem állapítható meg, ezért a b) pontra alapított kereseti kérelem vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen utasította el a felperes keresetét. Miután a felperes kereseti kérelmét csupán az ingyenességre alapította, a gépkocsi állítólagos forgalmi értéke nem bír perdöntő jelentőséggel.

A c) pontra alapított kereseti kérelem elutasítása is megalapozott az alábbiak szerint. Az ítéletábla osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy ha a felperes olyan igényt kíván érvényesíteni, amelynek tekintetében jogszabály keresetindítási határidőt állapít meg, vizsgálnia kell a bíróságnak, hogy a megállapított határidőn belül nyújtotta-e be a felperes a keresetet.

A c) pontra alapított kereseti kérelmet a felperes teljesen új tényállás alapján terjesztette elő, az alperes hitelezői minőségére alapította. Ilyen formán megalapozott az elsőfokú bíróság álláspontja, miszerint a határidőt ismét vizsgálni kell. Azonban a felperes iratellenesen állította, hogy 2008. decemberében szerzett tudomást az alperes hitelezői minőségéről, az alperes által becsatolt bizonyítékokból (pl. bevételi pénztárbizonylat). Az alperes 2008. február 11. napján előterjesztett védekezésében már előadta, hogy „megvásárolta” a S. Kft. 2db lejárt számlakövetelését 3.931.344 Ft összegben. E beadvány alapján (melyet az alperes közvetlenül küldött meg a felperesnek) a felperes olyan helyzetbe került, hogy

tudomást szerezhette a követelés vásárlásról, az alperes hitelezői minőségének állításáról.

Mivel a c) pontra alapított kereseti kérelem esetén is 90 napos szubjektív határidőn belül kell a keresetet előterjeszteni (a felperes az alperes fenti beadványára 2008. március 11.-i keltű beadványában reagált), legkésőbb 2008. június 10.-ig lehetett volna előterjeszteni a c) pontra alapított kereseti kérelmet. A felperes ezt a határidőt is elmulasztotta. Ha a felperes érvelését a bíróság elfogadná, felperes a hivatkozott időpontokat figyelembe véve elmulasztotta a Ptk. 326.§ (2) bekezdésében meghatározott időpontot is.

A másodlagos kereseti kérelem érdemben is megalapozatlan, mivel a felperes - mind az első-, mind a másodfokú eljárásban - maga cáfolta, vitatta a S. Kft. követelésének megvásárlását, e tartozás átvállalásának tényét, a befizetési pénztárbizonylat hitelességét. Az alperes e vonatkozásban bizonyítékot valóban nem csatolt. A c) pontra alapított kereseti kérelem megalapozottságát, az alperes hitelezői minőségét e vonatkozásban azonban nem az alperesnek, hanem a felperesnek kellett volna bizonyítania. Azonban a felperes nem bizonyította, hogy az alperes követelésvásárlás útján a felperesi társaság hitelezőjévé vált volna, sőt az alperes ilyen irányú nyilatkozatának megalapozottságát vitatta.

Minderre tekintettel az ítéltábla az ítélet kereseti kérelmet elutasító rendelkezését - az indokolás fenti módosításával, ill. kiegészítésével - a Pp. 253.§ (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az elsőfokú eljárás illetékét, és nem rendelkezett az ítéltábla által - a hatályon kívül helyező végzésben - megállapított illeték viseléséről, ezért az ítéltábla ezt korigálta, ill. pótolta a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján. Az ítéltábla a pertárgy értékét 5.000.000 Ft-ban állapította meg, mert a megtámadott szerződéssel eladott gépkocsi értéke a felperes előadása szerint 5.000.000 Ft volt, ezért az elsőfokú eljárás illetéke 300.000 Ft, és a másodfokú eljárás illetéke is 300.000 Ft.

A Pp. 78.§ alapján kötelezte az ítéltábla a pervesztes felperest az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 300.000 Ft elsőfokú bírósági eljárási illeték, a hatályon kívül helyező másodfokú eljárás 300.000 Ft összegű illetéke, összesen 600.000 Ft; a 300.000 Ft jelen fellebbezési illeték állam javára történő megfizetésére a 6/1986 (VI. 26) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján, és az alperes jogi képviselője másodfokú eljárásban felmerült munkadíjának megfizetésére, melynek mértékét a Pp. 79.§ alapján - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (3)-(5) bekezdésében foglaltakra is - mérlegeléssel állapította meg. A felperes a fenti jogszabályhely alapján viseli a per során felmerült saját költségét.

, 2009. július 2.

Botka Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

. Csányi Terézia Katalin s.k.
s.k. előadó bíró

dr. Volein Anna
bíró

A kiadmány hiteléül: